

Nepotpisani se dopisi na tiskaju. Pripodlaz se pišta, oglasi itd. tiskaju po običnom činjeniku i do dogovora. Isto tako je na priloži. Novci se salju postanskim napunicom (naseg postale) na administraciju "Naše Sloga". Ime, prezime i najčitljivija posta valja točno označiti.

Komu list ne dodje na vrijeme, neka to javi odpravniku u otvorenom pismu, za koje se ne plaće poštara, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nosloga sve pokvaru." Nar. pol.

Odgovorni urednik i izdavatelj Mate Mandić.

Tiskara Konsorcija lista "Edinost" ulica Carintia br. 12 u Trstu.

"Civiltà Cattolica" i gimnazija u Pazinu.

Znanstveni list "Civiltà Cattolica", izlazeći u Rimu piše, u svom 1169. svezku od 4. marta o. g. o političkom položaju u Austriji. U tom članku govori dopisnik o raznih strankah lievice i desnice na carevinskom vijeću, pa i o Hrvatih i Slovencih, koji su "po njegovom mišljenju sun po parenti per appetito colla lupa di Dante". Prije, davne ostaviti vladu na ejedilu, premda Thun sve radi "per acquistarne le brame cose voglie", pa bilo to i na štetu svim Talijanom u Primorju. Tako je Thun uveo slovenski jezik na sudištu u Graču, Celju i Trstu, a napokon uvrstio je i početnik svetu u proračun za srpsko-hrvatsku gimnaziju u Pazinu, u gradini od 3000 stanovnika "quasi tutti Italiani", koji su odasvuda obkoljeni od slavenskog pučanstva i sdrženi u jednu občinu.

U cijeloj Italiji, nastavlja dalje, "seopid an grido immenso di indigazone" (nasta grozna krika) proti togu gimnaziji. Po cijelom Primorju drže se sustane, i svečani se prosvjedi žalju u Beč. Ali vlasti "sramosamente rimanda gli atti ai firmatari, senza nemmeno curarsi del diritto di protezione" (bezbržno vraćaju spise podpisanim, a da se ni neosvrne na pravo zaštite.) Pri koncu veli dopisnik, da od šest srednjih škola, koje vlasta uzdržava u Primorju, pet ih je vježnackih, i skoro u svih ne smatra se talijanski jezik niti kao obligatni predmet; "aggiungeretevi una scuola magistrale te de eos slava, ed ora un ginnasio serbo-orto, ed avrete un' imagine parlante della torre di Babele."

3) U prozdrljivost slični Dantovoj vjetri.

3) Da utisnu njihove želje.

bele" (dodajte jedno učiteljiste njemačko-slavsko, a sada, srpsko-hrvatsku gimnaziju, pak čete, dobiti jasnu sliku o hrvatskom tornju.)

Tako piše "Civiltà Cattolica" o istarskih odnosačih. Iz cijelog članka se razvabire, da dopisnik ne pozna naših stvari, ili neće, da ih pozna. Ako ih ne pozna, onda se zaista moramo činiti, kako se usudjuje, o tom pisati u znanstveni list; ako pak neće, da ih pozna, moramo žaliti, što rečeni list prima i tiska ovakve dopise, u kojih se naprosto nabačeju klegetama na naš narod i izraženi istinu, da ne kažemo koji ostriji izraz, koj bi ovakvo pisanje zasluzilo.

"Civiltà Cattolica" veli, da su Hrvati i Slovenci "un po parenti per appetito colla lupa di Dante", i to zato, jer se bore za sveta svoje prava, koju njima po božjem i po ljudskom zakonom pripadaju, jer se bore za svoj jezik u crkvi i u školi proti Talijanom, koji hoće, da im pedali po podalj starog posjeđu otinu. U greci nam se upravlja, što ne žemo, da i nadalje budemo "schivati". "Nemazisti smo u vjezi", jer se brinimo proti onim, koji nam dopušćenim i nedopušćenim sredstvima prieče put do naobrazbe, kratice nam škole i proganjajuće nas u javnom i privatnom životu samo zato, jer smo Hrvati, jer hoćemo, da budemo svoji u svojoj kući. Tko ima zdrav razum, nek sudi, da li smo sličniji vuku mi, koji svoje tražimo, ili oni, koji nam naša prava krate, i otinju.

Vlasta, piše "Civiltà Cattolica", sve radi, da se izpune naše želje. Pogledajmo štrom Istre, da vidimo, komu je vlasta više dala, nam ili Talijanom. Zar je to povlastien, što nam se dopušta, da se pred sudom branimo u svom jeziku? Talijani, koji su u velikoj manjini, ne samo da uživaju

davno to pravo, nego se njihov jezik razvijava, od svjetovnih i crkvenih oblasti i Hrvatom i Slovencem. Tako se eto izpunjavaju naše želje!

Ali najviše peče dopisnika rimskog lista, što se je vlasta odlučila, da ustroji hrvatsku gimnaziju u Pazinu, gdje obitava 3000 stanovnika "quasi tutti Italiani". Kad bi se "Civiltà Cattolica" htjela propitati, liko bi se mogla osvjeđiti, da nisu skoro svi Talijani, nego da imu i velik broj Hrvata i u samom Pazinu.

Veoma bi nam bilo drago, kad bi nam "Civiltà Cattolica" razumlječila, što onu razumjeva pod imenom ciele Italia, koja se tobože digha proti ustrojenju hrvatske gimnazije, Italija kao kraljevina ne ima prava, da se upliće u naše odnose; ako se, imat pako razumjevati Istru, tada se "Civiltà Cattolica" jako vata, ako misli, da su se svi Talijani digli proti gimnaziji. Ta dobro je poznato, kako se i ovakve podpise sakupilo na prosjed sastavljen u Pazinu. Tako se radilo i drugdje, dočim se pošteni i razumni Talijani niti maknuli nisu. To bijahu samo usijane glave, kojim nisu pravo, što nam se daje ono, što bismo već davno morali imati.

Ako vlasta "rosamente" vrata prosvjede onim, koji su ih podpisali, radi sasna pravo, znajuć, da su Talijani školom dobro obiskljeni, i da im se ustrojenjem hrvatske gimnazije ne čini nikakva nepravda, nego da se jedino zadovoljava davnoj želji i potrebi Hrvatu i Slovenaca. "Civiltà Cattolica" pametno suti o tom, da Talijani već imaju svoju gimnaziju u Kopru, premda su u manjini u Istri, dočim Hrvati do sada ne imaju niti jedne srednje škole, a manjka im takodjer silešija pučkih škola. "Civiltà Cattolica" zna pripovedati, kako je zemaljski odbor zaključio, da

će ustrojiti talijansku gimnaziju u Pazinu, ali ne, će da kaže, kako ima okolo 17.000 hrvatske i slovenske djecu, za koje zemaljska vlasta ne će da se pobrine, da dobiju pučku školu. To bi moral "Civiltà Cattolica" žigosati, kad bi htjela nepristrano pisati o našem školstvu. A da je učiteljiste u Kopru "de eos slavo", toga još valjda do danas nitko nije užvratio, koji pozna dotičnu školu. I još kaže "Civiltà Cattolica", da će biti "un' imagine parlante della torre di Babele", ako se ustroji hrvatsku gimnaziju.

Naučni smo čitati laži i izvraćanju po talijanskih novinah, bile one židovske ili liberalne ili katoličke, kad pišu o Hrvatih i Slovencih, ali žalimo, što se ovako istini u obraz bježe u znanstvenom listu, koji bi morao već kao takav pisati nepristrano; tim više žalimo, što ovako piše "Civiltà Cattolica", jer katolički tist mora načelno propovjediti istinu, a laž odsuditi i zabeti. Ni malo ne dolikuje katalogom listu pisati ovakve neistine i pristrano prosudjivati odnose bile kojeg naroda. Nam se prigovara ako se nepovoljno izrazimo o kojem talijanskom svećeniku, koji je protivan našem rodu i jeziku, a talijanskim listovom i katoličkim je slobodno udarati na naše narodne svetinje. Katolički bi listovi morali oduševljeno pozdraviti napredak i podizanje škola znajuć, da dobra škola posjepšnje duševno i tjelesno blagostanje, a ne pisati ovako pristrano, kao što piše "Civiltà Cattolica".

Sv. crkva zove se za to katolička, jer je ustanovljena za sve zemlje i narode. Ona je uvek posljedala, a žalje i danas, vjerovjestrne ili misijonare i među divlje narode, da im u njihovom jeziku propovijedu učvise i slike istine katoličke

vanju, da zadobe što veći auktoritet nad povjerenjem njih mlađeži i nad pakom. Niži razlozi, s kojih neki netočno usavršiti se u glasoviru, leže u materijalnoj koristi, koju odate mogu vući.

Učitelji neki nastoje upoznati se sa orguljama. Gospoda župnije bit će pak tako obziru, da povjere čest orguljsku učitelju, ukidon, da se što tješnje spoji crkva sa školom. Zastužena plaća ne će mu uzmamati. Učitelji s druge strane ne smiju odkloniti te časti. Učitelji-organiza koristi sebi, crkvi i školi: samo ovaj može sve strano poslovati na polju narodne prosvjete i moralu. Narod će ga poštovati većina nego da se daleko drži od crkvene službe i držat će ga na svećenika drugim odabratnikom. Prema tomu će moći upliviti poslovati. On valja da u sgodnji prigodah i potraje pjevač u visokoškolskom pjevanju. Valja mu uživati pjevački i svirački (tamburaški i dr.) društva. Za sve ovo mora se dostopno pripremiti: pozvan je na to od Boga i naroda. Zadostno je i velo zamjerno, što hrvatska Istra nemu tako reku pjevačkog društva. Znadim, na učiteljstvu ne stoji sva krijuća, ali oni svačaku moraju povoljne odnose i okolnosti za ustanavljanje pjevačkih društava sami storiti.

(Konac slijedi.)

PODLISTAK.

Tko pjeva, zlo ne misli.

(Dale.)

VI.

To se osobito opaža u Knastavčini. Kneži i delavci drže se na žalost daleko. U Liburniji blagotvorno djeluju zabave tamošnjih čitaonica i područničkih sv. Cirila i Metoda, što budu obično dobro posjećene. Veseli svaki hrvatski dušu videći u hrvatske čitaonice u Mihotići pjevati težke saborove i predstavljati predstave uz ostale od mladića i djevojaka, koji imaju nikada nisu izvili tonu potrebne naute. Vidise da inaču dana i sposobnosti. Zašto se to ne bi moglo dogoditi u većem broju i u ostalih dijelovih Istre? Na osobih teži mnogo što nam napredno pjevanje nije obuhvatilo veći obseg. Nama u Istri manjka obiteljske, koje bi bilo voljno i sposobno požrtvovno zauzeti se za uspjeh pjevanja. Čitavo breme neusmjeno stavlja na učitelje i svećenike. U naprednijih naroda veliku ulogu igraju svjetovnjaci, koji se brišu za napredak i u tom pogledu. Kod nas se trud, al skoro i svu odgovornost, svlažuju na školu, dotčeno

Učiteljstvo i svećenstvo istarsko-hrvatsko već u pučkoj školi nije uživalo ni slušalo niti se ponudilo u pjevanju. Starije škole sasno su zanemarivale pjevanje. Ako se što ponudovalo, to se sgudjalo u naših gradićih u talijanskih pjesmama talijanskim jezikom. Prije kojih 15-20 godina mi niti ne umodosno hrvatskih škola u Istriji, izuzev Liburniju i kvarnerske otoke. Nu i ovđe se nije gojilo pjevanje u školi. Nije daleko zamjerje, da danasne učiteljstvo i svećenstvo nije onakovo gledje pjevanju, kako bi trebalo da bude. Imade čestitili iznimak između najmlađih, a starije nije vredilo u pjevanju. Ovo je bilo odgeđeno u tudjinskem duhu.

Jos i danas vele se zaumaranje u gimnazijah i učiteljstvima pjevanje, risanje, sviranje. Nešto bolje stvar stoji bar u novije doba na učiteljstvima, akopren učiteljski abiturienti još i u najnovije doba poneseu učiteljstva lošu načinu i umjetnost. Istarski mladići svršavaju učiteljsku školu u Kopru sa neznamom naobrazbom u sviranju gusalja, a još manjom u poznavanju glasovira. Mladići ovakve naobrazbe ponajviše su odlučeni, da učiteljstvo u rodnoj svojoj pokrajini. To se nipošto nebi smjelo dozvoljavati, a još manje bi se moralno tvrditi nesposobne učitelje-profesore pjevanja

Steindl i Frana don Stefanutti-a; b) pri
loge računa od g. 1889-1896.

Obćinsko glavarstvo,
Boljum, 25. jan. 1899.

Glavar:
(M. P.) Burelić v. r.

Pogled po svetu.

U TRSTU, 22. marta 1899.

Austrijski ministar predsjednik
grof Thun nailazi na silne zaprijeke
kod Čeha i Niemača u Českoj. Pri-
godom zadnjeg svog boravka u Pragu
viećao je se prvaci jedne i druge
strane, nu reč bi za sada bez uspjeha.
Nekoje novine pišu, da je njegov polo-
žaj uzdrman, te da bi imao odstupiti
postoji uskrsni blagdani. Njego bi
imali zaunjeniti na stolici predsjed-
ničeta barun Chlumecky, knez
Auersterg ili barun Dipaulli.

Uzprkos tim glasovom grof Thun
nije izgubio nadu na konačni uspjeh.
On kani izdati jezikovni zakon za
Česku nakon zatvorenja českoša-
sabora i to na temelju § 14. Za slu-
čaj, da odstupi grof Thun, pišu no-
vine, da bi ujedno opozvao jezikovne
naredbe na Česku itd.

Zemaljski sabori, koji su na okupu,
višeju bez osobitog interesa. U Šta-
jerskom saboru izabrali su liberalce
u pojedine odbore i po jednoga konser-
vativca. Ovi se protive primiti te-
časti. Predsjednik im se zagrozio, da
će proti njima postupati u smislu
poslovnika.

U hrvatskom saboru u Zadru raz-
pravlja se ovih dana predlog zastup-
nika Biankinija i drugova, da se
odgovori na kraljevo ručno pismo i
to pogledom na rješenje pitajuću o
državopravnom položaju Dalmacije.
Većina odklonila je taj predlog. S-
ujom su glasovali i Srbi i Talijani.

U bečkih novinah čitamo, da će
biti još ovoga četvrteta, da će
Tirol, Istra, Trsta i Goričke. Ti
sabori imali bi se sastati oko polovicu
mjeseča aprila. Sabor Istre sastati će
se ovaj put u Kopru. Sto je vladu
potaklo, da sazove ovaj put sabor
Istre u Kopru, nije nam poznato.

Crnogorski knežević Danilo od-
putovao je ovih dana u Petrograd.
Tomu putovanju pripisuju političku
važnost, nu reč bi, da ide samo u
posjet ruskom dvoru.

Iz Biograda javljaju, da spor iz-
medju Rusije i Srbije nije jošte rje-
šen. Bički ruski poslanik na biograd-
skom dvoru Žadovski, da će se vratiti
na svoje mjesto čim otide iz Srbije
razkralj Milan, koji je izgubio u Ru-
siji sve simpatije, i koga drže tamo
odgovornim za sve nevolje u kralje-
vinu Srbiju.

Bugarski knez Ferdinand razpu-
stio je narodno sobranje ili narodni
sabor. Nova se vlastada, da će
njezina stranka izaći ojačanu iz novih
izbora.

Ruske novine pišu oštro proti
službenom krugovom u Biogradu. Jedne
od najvažnijih novina kaže, da će
se Srbija dugo sjećati 6. marta kadno
je Žadovski ostavio Biograd.

Konferencija za razoružanje sastati
će se u kraljevskej palaci u Haagu.
Odlasnicu vlastih razdiljeti će se u
tri odiča; u svakom od tih viećati
će se o pojedinim pitanjih, tičućih se
razoružanja.

Talijanska vlada pojačala je svoje
brodovje u kitajskom moru. Kitaj-
ska vlada nije ni sada odgovorila na
zahtjeve Italije.

Sv. Otar Lav XIII. oporavio se je
u toliko, da već prima posjete i čita
sv. misu. Službeni Italija protivi se
još uvek sv. Stolici, da bi i ona bila
zastupana na konferenci za razoru-

žanje. Ona neće naiće, da priznade
sv. Stolici pravo, koje da pripada
samo svetskim vlastim.

Jurina i Franina.

Fr. Ča se to močki ripe zarad komuniske
djevice va Kastve?

Jur. Žal njim je, da ni njim u rukoh, kako
bi točili i nji piščali i kako bi pri-
imali a niš davalci.

Fr. Ki jih nebi poznal, draga bi jih
prodal!

Jur. Pak su mogli oni ponudit čagod više
od 6000 florini za nju.

Fr. Ja da jih ni bilo strah, da bi manje
tokali.

Jur. Pak govore, da ima komun sto po sto
na državno dobitku.

Fr. Ja, ki sam stal oglaš, znam da Klana,
Bergud, Lisan, Studena i Skalnica
imaju samo sedamdeset i pet po sto.

Jur. A na rakiju i spiriti?

Fr. Ni solda.

Različite vesti.

Sjednica odbora političkoga društva
»Edinost« biti će u petak dne 24. t.
mij. u 8. sati na večer.

Imenovanje. G. Juraj Corazzini,
e. kr. sudbeni pristušnik u Rovinju, imenovan
je e. kr. sudbenim pristavom u
Bužetu. Cestitamo!

Praunuel Njeg. Veličanstva. U
nasjenu Voloskom porodila je ovih dana
unuka Njeg. Velič. cesara i kralja Frana
Josipa nadvojvodinja Augusta, supruga
nadvojvodija Josip-Augusta treće diece.
Njezinu sestra, baronica Siegfried, imade
također jedno diece. Tako imade sada naš
cesar i kralj četiri pranuka.

Odsudjen Krstić. Prosloga čedna bio
je odsudjen dr. Krstić od zemaljskoga
suda u Trstu na 7 dana zatvora radi uvrjeđe-
javnih organa. Tužen je bio radi juvnoga
nosidla.

Javni sastanak u Koštoboni. Političko
društvo »Edinost« sazivlje sporazumno sa
našim redolubiji iz obitelji Ponjani i Ma-
režige u nedjelju dne 26. t. mij. u 3 i pol
sata poslije podne javni sastanak u Koštoboni.
Na sastanku će se iz Trsta odbornici
»Edinosti« a iz Istre očekuje se koji dr-
žavni ili zemaljski zastupnik.

Ministar trgovine dolazi u Trst.
Bečki listovi pišu, da će doći dne 26. t. m.
austrijski ministar trgovine g. barun Dipaulli
u Trst, gdje će probaraviti više dana. Za
njegovu boravku ovdje porinuti će se Lloyd-
ovog arsenala veliki novi parobrod: »Na-
vij o voda« F. r. Ferdinand.

Istarski sabor u Kopru. Trčanske
novine doniće su prve viste, da je vlastada
nakon ovaj put savzeti istarski sabor u
Kopar. Zemaljski kapetan, g. Campi-
elli, da je već radi tog u Kopru,
gdje da je oblačno prostorije sv. Klare,
u kojih bi se sabor sastuo. Naš sabor imao
bi se sastati polovicom aprila. Značajno je
sto pišu talijanske novine glede mišljenja
Koparčana, koji da su jednako patrioniti
kao i gradjanu Poreč i Pule, a to će reći
po domaću: oni će demonstrirati proti sa-
borskog manjini, proti hrvatsko-slovenskim
zastupnikom, kao što su to činili u Poreču
i u Puli.

Mjesto pošteneštva. Otvoren je
natječaj za mjesto pošteneštva u Vrani na
otoku Cresu. Plaća je opredjeljena na for.
150 a odstote za troškove pisarne for. 40.
Kuce je treba for. 200. Molbe valju uložiti
na e. kr. ravnateljstvu pošta i brzo-
java u Trstu u roku od 3. dnešnja.

Kongres društva »Lavor« u Op-
atiji. Pjevačko-tamburaško društvo »Lavor«
u Opatiji priredjiva na uskrsni povjed-
ljivi veliki koncert u prostorijah čitateljnica
»Zora«, na što upozoravaju već današnje gg.
članove i prijatelje omogu mladog ali či-
loga i važnoga društva. U budućem broju
doneti ćemo obavijeni dopis o tom društву
i o predstojecem koncertu.

Vesti Iz Volosko-Opština. Pošto nam
od tamo prijatelj dne 20. marta: Posled-
nji put posno sam Vam viseat o visokih oso-
boj u našoj občini. Prijavega dužnost moje
danas izpraviti, što nisam potuo juvo. Ob-
čenito poznato ime visoke nadvojvodkinje,
koja dolazi u Crnjkovicu, jest Marija,
Josipa, i ona je supruga nadvojvodje
Otona, brata prestolonasjednika Frana
Ferdinanda. Njihova dva sinčića već su
17. došli u Crnjkovicu, i stariji bio je 19.
kod sv. mise u župnoj crkvi. Sa Bavarskom
prestolonasjednikom nadvojvodkinjom Giza-
zelom nije došao njezin suprug Leopold, nego njezin mladić sin Juraj.

A sad da još koju kažem. Sredic dne 15.
objavio se jo krst hrvatske nadvojvodje Josipa
Augusta i nadvojvodkinje Auguste.
Krstili su ju dakle na peti dan
porolice. Dobila je imo Sofija (Klemen-
tina, Klotilda, Jelisava, Marija). Kad krsta-
bil su sami članovi cesarske i kraljevske
rodbine i njezihovih dvojčanici, te pre-
stnici župnik Vinko Zmilić podpo-
magni su domaćim kapelanom njihovih
Visnosti Josipa Augusta i Auguste.

Kuma bila je probna krunica Giza-
zela, i zaštitila ju je supruga nadvojvodje
Josipa. Poslije obnovljenoj sv. krsti za-
ustavili su se svi na razgovor kod slad-
kisa i šampanja. Kao najznamenitije osobe
bili su svakako njezina roditeljica Giza-
zela, i tata roditelj nadvojvodje Josipa su
prugom, stanjujući na Ricci. Na spomen
sv. krsti novorođene nadvojvodkinje do-
bila je obilja 200 for. za sironače na
Voloskom.

Dne 18. popodne održavalo je nad-
vojvodkinja Giza-
zela sa sinom i sa pratnjom u
Trst, otkud da će u Pulu, pak u Schön-
brunn kod Beča, te knjel u prestolnici
Bavarske Monakova.

Gostova u obće imo sada u hrvatskom
mjestu, kojemu je središte Opatija, i
koji su po strani Volosko i dio Vepri-
čake občine, sva sila; više nego li iko
do sad godine. Imu i novih hotelu, kako
je »velički« u palatu našeg čestitoga Mata
Kundića, i novih penziona, i novih ili
povećanih privatnih kuća, i sve je puno.
Muogo gostova prislijeno je pre dane sta-
novati na Ricci, dokle si mogu gdje. Opatija
stanu nači. Svi obrijeti i trgovci i mudru
muogo posla i mnogo dobitka, a među
njima i naši vozači i naši ladjari. Parabrodi
između Opatije i Rieke, te Voloskoga i
Lorvama su skoro uvježk kreati, a tako
i parobrodi, koji čine izletje po svem Kvar-
neru, te dalje do Lošinja i Pule.

Nuši pjevačko-tamburaško društvo
»Lavor« u Opatiji dobiti je hets novih
članova. Pripreavlja se maličivo u koncerat,
što će ga dati na uskrsni povjedljivi. Za-
nimavu za taj koncert je već sada veliko.
Ovaj put kuo da će »Lavor« nadkriliti
sve svoje dosadanje izvede.

Onaj njezki Frano Savoja, koji je
njekoliko godina boravio u Opatiji, premda
bjase izgnan iz svih kraljevina i zemalja,
zastupan u carevinskom vjeću, bio je
končano odpruđen do medje kraljevstva Ita-
lije preje par godina. Naša e. kr. kotar-
ska oblast bila je jo primila da se je
o njegovoj prošlosti kako treba obavijestila;
i trebalo je skoro godinu dana prije nego
li je učinila svoju, iza kako bijase javno
izvezeno, da je proti njemu izrečen žigom.
U ostalom da već njezko gospodstvo, njegovi
zaštitnici, da se je mogao odmah, čim je
bio doveden do medje tajde države, vrati-
ti, ake ne baš u Opatiju, a ono na Rieku,
odkako nije izgnan. Postupak sa Savo-
jom osvjeđuje postupak ovlaštenje oblasti
sa tajdinice u obće, pak nije nikakvo čudo,
da se je već svakojakih naselilo, i da se o
njih koje šta činje, čim se domaći pučan-
stvo utemiruju. Mnogi domaći hvaljeći se
sa zaštitom e. kr. kapetana, išli su postice-
nje dubu k razinu izborom, da toho
čebrane »domaćin u«, a kod tamo, nase-
ljuju se tajdinice, koji domaćim uzmilju
svaki, duši svakdanji kruh izpod nosa.

Kod toga je mnogo krija i »Kralje-
ske Banke« u Opštini. Izjavljuju se
natječaj za mjesto pošteneštva u Vrani na
otoku Cresu. Plaća je opredjeljena na for.
150 a odstote za troškove pisarne for. 40.
Kuce je treba for. 200. Molbe valju uložiti
na e. kr. ravnateljstvu pošta i brzo-
java u Trstu u roku od 3. dnešnja.

Mjesto pošteneštva. Otvoren je
natječaj za mjesto pošteneštva u Vrani na
otoku Cresu. Plaća je opredjeljena na for.
150 a odstote za troškove pisarne for. 40.
Kuce je treba for. 200. Molbe valju uložiti
na e. kr. ravnateljstvu pošta i brzo-
java u Trstu u roku od 3. dnešnja.

Kongres društva »Lavor« u Op-
atiji. Pjevačko-tamburaško društvo »Lavor«
u Opatiji priredjiva na uskrsni povjed-
ljivi veliki koncert u prostorijah čitateljnica
»Zora«, na što upozoravaju već današnje gg.
članove i prijatelje omogu mladog ali či-
loga i važnoga društva. U budućem broju
doneti ćemo obavijeni dopis o tom društву
i o predstojecem koncertu.

kuda oko siže skoro celi dan. Došao je
saj mjesto zimi. Poslijo najkrasnijih, već
pretolih dana, sada zimski, sježni dani!
Korisiti takav neće uočiti ako je Bog
ni škole biti velike. Ovdje se se raztopiti
i po Kastavčini, Veprinčini, Lovranci, kao što
je i po našim otočima.

Portunje parobroda. Dne 29. t. m.
porinuti će ovde sa Lloydovog arsenalu
veći veliki parobrod imenovan »Adri-
atic«. Znatiželjni smo hoćeli uprava Lloyd u ovaj put
mišići slavensku uredničtu Trsta, kao što
to čini obično.

Za družinu sv. Cirila i Metoda za
Istru darovali su p. n. gg.: Martin Privat
sakupio nešto čitanice u Medulinu kod čaše vina 2 f. 25. nve.
Andrija Depeder kapelan u Hreljinu sakupio
na zabavi čitanice u Hreljinu 5 f.
L. Buric sakupio kod svatve Jakova
Crnkovića dne 11. febr. f. 4 nve. 200.
K. Modrež župnik u Dolu sakupio na dan
njegovog imenada 4 f. 15 nve. — Simat
pop Matija u Praputniku darovao 5 for.
50 nve. — Slavni »Prva iločka dionika-
štedionica« u Ilok udarovala je 20 for.
Vivat, eresat, Ilorat! — Jos. A. Kraljević
iz Sovinjaka (Bitci) salje 9 f. 22½ nve.
Sabrene ovako: Prigodom rastanka gosp.
Kuzimir Mandić 5 f. 60 nve. — prigodom
izdatice domaćeg pjevačkog zborne na Brigi
2 f. 5½ nve. — »Tresetišti« i globo pje-
vnuć, koji nedodjelje k vježbama na opre-
đenje vremje 1 f. 57 nve. — Zivilni da-
rovatelji!

Latini u Bužetu. Od tamo pišu nam,
da se je sustavio posebni odbor od bužetskih Latina, koji su dne 9. t. m. privedili
ples na korist zlosretnoga društva »Legia
Nazionale«. Neznamo, što će ne to oni
talijanski svećenici, koji podupiru dušom
i tjehom ovo zlosretno društvo, kad zaštuju
da se ne korist toga društva pleš i usred
korizme. Nu na neboli glavu radi toga
kako će to oni medjusobno poravnavati, mi
smo htjeli samo pokazati kako sačinjavaju
bužetske Talijane sve sami potome neka-
dnjih Latinu. U odboru za taj ples bija-
jeveć evjet bužetskoga talijanaca. Eto Vam
prezimena svih odbornika, pale neka svatko
stavi ruku na prsa i neka reče po duši,
misli li ovo pravi potome onih Rimljana,
koji su prije narodjenja Isusova i u ovu
našu pokrajini zahvalili. Dakle: Potorat,
Preseča, Kričić, Vivoda, Gradić i Ritoša!

Rječani pred 50 godina. U rječekom
listu »La Bilancia« čitamo, kako su
Rječani, i to najboljnici građani, činio-
ne itd. pred 50 godinama polozili zakletvu
vjernosti hrvatskomu narodu, i kako su uprav-
ljave vječi grada Rieke glasovalo za to, da
bude hrvatski jezik uredovni u svih rječ-
kih mredli. Građanske vječi pristalo je isto-
dobno na sjedinjenje Rieke sa kraljevinom
Hrvatskom, te zaključilo, da se potroši
for. 300 za mač, koji se je imao darovati
Jelčićevu banu. Tako bijaće god. 1849. na
Rieci, a danas?

Zeljeznica Matulje-Opština. Baron
Schwarz, koji je dobio predkoncessiju za
taj zeljeznici, svršio je prvo mjerjenje.
Nova pruga odličiti će se od postaje na
Matuljima na visinu od kakvih 140 metara,
pak i lagunom padom spušćati se napraviti
Opštiji uz veliko zavoje. Nova postaja le-
žati će nad Opštijom tako, da se bude
moglo prugu produljiti u Iku. Lovran itd.
darovali su nadalje p. n. gg.: Josip Kraljević
iz Sovinjaka salje 1 f. 65 nve. sakupljene
u veselom društvu kod Zankota na Liv-
adih; Ant. Doblar iz Ljubljane salje 5 f.
36 nve. sakupljene na zabavi kat. politič-
društva na Slatini; Bönel Viktor iz Tisca
kod Cabra salje 1 f. 5 nve.

Za spomenik blagopok. R. Reve-
antea. Umljavaju se znanici i prijatelji
pokojnika, koji ih imao širom Istri tepe kita,
koji se jošte ne obuzevše poziven, da se crse
priposlaju, jer sakupljeni primosi još
ni izdaleka ne dođeš, a vremje odušće.
Primosi neka se salju monsig. V. Zandiću,
župniku u Volosko. Za kratko objavit će
se izkaz do sada nadušnici primosa. Prija-
toj, sjetite se svoje dužnosti!

»Matica Hrvatska«. Prispjele su
ovogodišnje knjige »Matica Hrvatska« i
članovi mogu ih pridignuti kod čuvara
»Slovenske čitalnice«, Via S. Francesco
br. 2.

Pošto imu u zalihi dosta neprodatih
kajiga, primaju se još novi članovi, koji
neka izvole obrati se na družvenog po-
vjerjenika g. Antu Bođanu u Ivici.

Talijanske Hre - Talijanom Primorja.
Pisalo se da sada više puta o tom, kako Ta-
lijani Istre, Trsta i Goričke dobivaju novi-
čani pomoći iz Italije, nu tako pisaju
bilo je bez dokaza. Pisalo se tako, jer se

znače, da naši Talijani, premda kesu rado stišu, ipak troše ogromne svote za "Legu", za kupovanje glasova kod raznih izbora i za druge više manje nepoštene svrhe. Ali sada pružili su nam sami Talijani dokazu, da oni bližnji vremena podponuži Talijane Primorja. Taj novac upotrebljen je učinom na zator Hrvata i Slovenaca. Taj novac dolazi od društva "Dante Alighieri", koje podupriju ministri, visoki dostojanstvenici, činovnici, osobito novinari i pisi. Zabavi ovoga društva prisutstvovala je nedavno kraljica Margarita. Sto je tih pokazala? Da mu je sklon i da ga podupire.

Podružnica društva "Dante Alighieri" u Vidu poslala je ovila dana Talijanom Trstu čestitke, što brane toho županički dječjovska prava, a uz to je poslala učinom Talijanom 3000 lira kao pripomoć u borbi proti Slavenom.

Sada se dakle stalo znade, da naši Talijani dobivaju iz Italije novac, kojim ubijaju duševno i tjelesno siromašnoga našeg kmeta. A kako da odolimo mi silnomu protivniku, kojega novčano podupire sav narod jedne kraljevine? Taj novac ide na zator naš, austrijskih podstnika. Taj novac dolazi od saveznice Austrije!!

Za družbu sv. Cirila i Metoda podružnica Lovran sabrao se je: Gosp. Ivan Bačić, mačinist sabrao je u gostionu kod g. Vinku Batešina u veselom druženju 1. f. 93. nov.

Gosp. Franjo Turčić pom. kap. sabrao je među Veprinčima, likari i Lovrancem u gostionu kod g. Miluša-Mateše u Iki 4. f. 80. nov. Osim toga izkrila su se dva komadića krede svaki za 1 for. 10. nov. Ukupno 8 for. 93. nov.

Putujući nadzornik osjekaravajućeg društva "The Gresham". Zamoljeni pričuvnjemo se, da putuje Istru u svrhe osjekarivanja g. Petar Stj. Jakov Lj. i putujući nadzornik gospodarskog osjekaravajućeg društva na život. Generalno zastupstvo tog društva nadzor se u Trstu, te dopisuje sa hrvatskim običinstvom izključivo hrvatski. (Vidi oglas na 4. stranici.)

Za I. Drajevića i I. Trinajstića nastrandale požarom u Belovom (Bugarsko) darovali su nadalje p. n. g. Bartolić-Pilipović 60 nov., Ivan Cetelj župnik Karcelja 50 nov., Šušan Č. Ljudevit obič. savjetnik Jurić 1. f., Šimek Vjekoslav obič. savjetnik Kastav 1. f., Spinčić Jerolim Spinčić 20 nov. i Lojk Josip pošt. činovnik Matulje 50 novčica - Stedili i drugi njihov primjer!

Porotua razprava proti Carlu Martinoliču, bivšem uredniku zloglasnoga "Oslječa" i bratu objektiva dr. Ivana Martinoliča u Trstu, obučenom radi pronjekovjenja, prevare itd. traje u Gorici već osam dana. Porotnicu su mi Talijani. Obučenog brani židov dr. Luzzatto a ostječenom stranku zastupa dr. Zuccon, zavojnik dr. Lugini.

Sudeć po pisanim židovskih i lažlibalnih novinam biti će Martinolič po svoj prijeti rešen otmazhe.

Kod ove razprave pada nam je osobito u oko okolnost, da je državno odvjetništvo pristalo na to, da budu porotnicu sami Talijani - jer je obučen Talijan, došao u Trstu i u Rovinju vredni praksu, da Hrvati ili Slovenec sude porotnicu sami Talijani. Tamo Talijani sudei Talijani, ovdje Hrvati ili Slovenec sudei Talijani. Pa neka se još koji između nas potvodi!

Nagla promjena vremena. Nakon prekrasnih proljetnih dana nastala je ovih dana tako ostra zima, kakve još ljetos nismo nisemo. U nedjelju jutro puhalo je ovđje studena bura, a u ponedjeljak utorku padlo je snieg kamo usred zime. Sniga palo je i u susjednih pokrajina te ga je bilo primjenjive čak i u našoj Operiji. Nadišmo, da je to zadnji trazaj unutrašnje zime, te da će bezre nastati lepi proljetni dan.

Velika nesreća u tvornici papira na Šećaku. Prošle subote zahvaljujući je volio kolo jednog stroja u tvornici papira na Šušaku Ante Čevelić, djevojku od 26 godina, rodom iz Krasine, koja je u tvornici napravljena bila. Stroj je povukao nesrećnu za sohom, a kad su ga zaustavili, bilo je djevojčino tijelo posve srušeno. Tijelo pokojnice preneseno je nakon obavljenih zakonskih propisa u mrtvačniju na Trsatu.

Listnica uredništva.

Veleć. g. E. M. Bojčun. Vaše obišerno pisano pridobijećemo po e-mailu u budućem broju, jer za dneve neophoditi nam prostora.

G. dopsi i kice molimo, da se istrepe do budućeg broja, komu ćemo dodati prilog.

Listnica uprave.

Nadajući su uputili za "Našu Slugu" p. n. g. Z. J. K. Punat f. 2. B. M. Perot f. 2. G. L.

Volosko f. 6. S. A. Spilić f. 14. F. J. Šušnjević f. 6. D. J. Krk f. 2. B. ud. M. Šušak f. 6. G. P. Baderna f. 15. G. A. V. Brud f. 2. L. A. Dušanović f. 10. Citanica Baški f. 5. K. S. Tinjan f. 1. M. Šušak f. 1. K. L. Ljubičić f. 5. B. dr. St. Zagreb f. 2.50.

Gosp. Miljetić Mate — Malinska. U redu do konca 1896; dugujete za 1897 i 1898 ukupno 4 for.

Gosp. Matijašić Ivan — Višnjan. Primiti u redi 2. for. od dne 8. januara 1897.

Veleć. gosp. Frano Gorec — Baderna. Poslijekom od 10. marta 1897 za 15. f. plaćeno je do konca 1897, ostaje još 15 f. za 1898.

Gosp. Spinčić Augustin, tvornica torpeda — Rieka. Izvolite točnije i obrišite obrazložiti, za koga i za koje doba ste posao dne 8. marta 1897 f. 14. Molim Ž. prije odgovora!

Gosp. R. P. Pošljite nam običano na vreme, da uverimo u prilog budućeg broja.

Poziv

K prvoj redovitoj glavnoj skupštini "Buzetskoga društva za Štednju i zajmove" registrate zadnje na negrenitano jamčenje

sto će biti

na veliku sredru dne 29. t. m. u 2 uru pop. u hrvatskoj školi u Buzetu.

DNEVNI RED:

- Izvješće upravnoga odbora.
- Izvješće nadzorničtveta,
- Obraćen godine 1898.
- Što tko predloži.

Poslednjih osam dana prosto je svakomu pregledati račune izložene u društvenoj pisarni.

U Buzetu, dne 18. marta 1899.

Upravni odbor.

Natječaj.

Podpisani odbor razpisuje ovim natječaj na podpore "Bratovšćine hrvatskih ljudi u Istri" za godinu 1899. kako slijedi:

- 1.) 10 podpora po 30 for. za učenike srednjih škola.
- 2.) 5 podpora po 50 for. za sve učilišne djeuke.

Preošnje obložene svjedočbeni pravog polugodišta (kolokvija), te izkazom siromaštva imaju se dostaviti podpisomnom kroz dotičnu ravnateljstvu (dekanat) najduže do 20 aprila t. g.

ODBOR

"Bratovšćine hrvatskih ljudi u Istri".

Kastav, dne 16. marta 1899.

Mijo Luginić,
predsjednik.

Poziv na predplatu.

Učiteljskoga glasnika, koji će izlatiti u Zagrebu dva puta mjesечно u većem formatu od 16. stranica i omotom sa ugradinama. Cijena mu je 6 kruna na godinu.

Snjerje "Učiteljskoga glasnika" je unapredjeo i pogledi materijalnog stanja našeg učiteljstva.

Prvi broj izadi će pred uskrsom i biti će razasudno učiteljstvu naše domovine se nadom, da će ga i u učiteljstvo poduprijeti i jer se radi lila o bolju njegovu. Želja je također, da se "Učiteljski glasnik" uđomi i izvan učiteljskog kruga, koji se zanimaju za napredak naših škola.

Preporuči se i pojedinačno čitaonicama u našoj domovini.

Vlasnik i izdavatelj "Učiteljskog glasnika" jest podpisani, komu se inaču i preplate slati.

U Grubišnom polju 8. marta 1899.

Vjekoslav Klemen
mr. učitelj.

Prodaja

dobroga, naravskoga, domaćega

vina istarskoga

na malo i veliko

vlastitog proizvoda, kod

Ivana Gržinića,
trgovca u Humu, pošta Roč (Istra).

Sve odpadke

kosti, rogove, papke, loj, ščetinu, dlaku,

mesinu — kupuje

Kemijska tvornica
za izradbu odpadaka
u Zagrebu

G. Piccoli,
dvorski dobavljač
Nj. Svetosti pape
Lava XIII.

Iekarničar „pri angelu“
u Ljubljani, Dmajska cesta.

Željezno vino.

Kemične analize odličnih strukturajučaka, koji su u

željeznotom vinu

lekarničar Piccoli-a u Ljubljani uvjeti potvrdili navedeno inozvano željezo, jesu najboljim dokazom, te pružaju najveće jarmstvo za njegovo djelovanje.

Ovo vino je dobro za slabokrvne, nervozne, te za osobe uslijed bolesti oslabljene, za bledu, mršavu i boljavu djecu.

Cjena staklenki od 1/2 litra 1 for.

Narudbe se razlaže kroz poštne poštariju plaćaju narudžitelj.

Phönix-Pomade

Na izložbi za ujedinjavanje zdravlja i bolestnika u Stuttgartu 1890 nagradjen odlikom, jest po imenju licenčnika i priznata su hajdučnim zahvaljivim.

Jedino postojeće u istom pravo i neškodljivo sredstvo, da gospodjama i gospodama izraste podpuna i bujna kosa i da zapriče odnali opadanje kose i tvorenje pruhata; oni pospiješi i kod posve mlade gospodice rast jakih brkova. Janči se za nejih kruni i za neščetnost. Lončić 1 i 2 for, poštou ili pouzjetom 10 nov.

K. Hoppe.

Beč I. Wipplingergasse 1a.

razasilje uz poštansko pouzeće pakete po 5 klg. sve franko do mesta određenja.

KAVU

Santos finu	1 K. for. — .94
magliju	— .04
S. Domingo	— .26
Portorico finu	— .42
mudja debelo zrnje	— .58
Moka izvorna	— .46
Cuba posebna	— .70

Dobre cerkvene orgulje

sa pedalom i 9 registara

vrlo jeftino

nuđuju

Kunard, organija, via San Michele 16.

***** TRST *****

THE GRESHAM

Englesko osjekaravajuće društvo na Životu Londonu

Aktiva društva do 31. decembra 1897 Kruna 159.997,579.—

Godišnja uplata premija i interesa do 31. dec. 1897 28.823,375.—

Izplaćeno na osjekarivanje i interes od postanka društva (1848). 343.860.067.—

U godini 1897. izdano 7468 polica za glavnici od 67.331.351.91

Prospekti, ečijemci i u obice sve druge informacije žalju se badava, ko god pismeno zapita od dolje imenovanog zastupstva, koje dopisuje u svijem jezicima.

Glavno zastupstvo u Trstu

Via del Teatro, N. 1, Tergesteo, Scala IV.

(Trži se svuda dobro agenti i zastupnici.)

Pserhoferovega Ljekarna k „zlatnoj državnoj jabuci“

Boč, I. Singorstrasse broj 15.

J. Pserhofera pilule za čišćenje

izkušano, lako probavljajuće oni mnogo lječenja obično preprijećeno kućno sredstvo.

Ove pilule so one iste, koje su već od dugo stoljeća pod imenom „pilule za čišćenje“ uobičajeno poznate i koje se prave samo u lekarni k „zlatnoj državnoj jabuci“ Boč, I. Singorstrasse broj 15.

Od ovih pilula stoji: 1 koltija sa 15 pilula 21 nov., 1 zamot sa 6 koltija 1 for. 5 nov.

Ako se prije pošlje potičeni iznos, stoji stručni: 1 zamot pilula 1 for. 25 nov., 2 zamoti 2 for. 30 nov., 3 zamota 3 for. 35 nov., 4 zamoti 4 for. 40 nov., 5 zamota 5 for. 45 nov., 10 zamota 9 for. 20 nov. (Manje od 1 zamota nemože se poslati)

Umoljava se, da se izričivo zahtjeva „J. Pserhofera pilule za čišćenje“ i da se na to pazi, da nosi pokrov svake kutije ime „J. Pserhofer“ i to crvenom tintom

košto i podluka glede porabe.

Balzam za zimu od 1. Pserhofera 1. litora 10 nov. franko 15 nov.

I. Pserhofera tropicin sok za lečenje. Jesu 50 nov.

I. Pserhofera Kropf-balsam 1. litora franko 45 nov.

Stollovi Kola-Preparati 1. litora 50 nov. za jačanje želudeca

1 litora, 1 litor kola-kola ili likira 3 for., 2 litor 1 for. 40 nov., četiri litora 50 nov.

I. Pserhofera gorka tinktura za želudac 1. litor 1. z. životu osnovu po lagano razapljava sredstvo sa učinkovitim uljima.

Osim ovih navedenih preparata, moguće je sve u austrijskim novinama oglašene tizenne i inozemne farmaceutičke preprete djelomične u zaštitu, djelomične se ili, ako ih nema u zaštitu, najbrže i najjeftinije priraviti.

Psihiliće pošti obavljaju se umjereno, ako se petje pošte uveće, veće narudžbe također postanskim pouzećem.

Ako se prije pošlje novac, (najbolje poštnom napisu) stoji postarani muočno manje nego sa postanskim pouzećem.